

Bulaşıcı Hastalık Broşürü

Tifo

Tifo hastalığı, 'Salmonella Typhi', bakterilerinin sebep olduğu bir hastalıktır. Avustralya'daki tifo vakalarının çoğu yurt dışında bulaşmıştır ve hastalık tifonun yaygın olduğu ülkelerde mikroplu yiyecek ve suları yeme ve içme yoluyla bulaşmaktadır.

Tifo nedir?

Tifo hastalığına 'Salmonella Typhi' adı verilen bakteriler neden olmaktadır. Avustralya'daki tifo vakalarının çoğu yurt dışında bulaşmıştır ve hastalık tifonun yaygın olduğu ülkelerde mikroplu yiyecek ve suları tüketmek yoluyla bulaşmaktadır. Bu hastalık *Salmonella* ile aynı değildir.

Belirtiler nelerdir?

Tifo hastalığına yakalanan kimselerde hafif veya şiddetli belirtiler görülebilir. Tifo ateşinin neden olduğu belirtiler arasında ateş, baş ağrısı, genel rahatsızlık, iştahsızlık ve kuru öksürük sayılabilir. Bu hastalarda kalp atışları yavaşlar ve dalak büyür. Bazı kimselerin vücutlarında gül benekleri ortaya çıkar. Kabız ve ishal görülebilir. Belirtiler hastalığın bulaşmasından 1-3 hafta kadar sonra ortaya çıkar. Bazı kimselerde hiç belirti görülmez.

Nasıl yayılmaktadır?

Avustralya'daki tifo vakaları genellikle Endonezya ve Hint yarımadasında yer alan gelişmekte olan ülkelere bulaşmaktadır. Çoğu kimseler tifo ateşini, hastalıklı kimseler (hasta olup da hastalığın belirtilerini göstermeyenler de dahil) tarafından mikrop bulaştırılmış olan yiyecek ve içeceklerden yemek ve içmek suretiyle kaparlar. Çiğ sebze ve meyvalar, süt ve kabuklu deniz ürünleri gibi yiyecekler, hastalıkla en çok ilişkisi kurulan yiyecek çeşitleridir.

Kimler risk altındadır?

Herkes tifoya yakalanabilir; ancak bir aşı mevcuttur ve tifonun yaygın olduğu ülkelere seyahat edenlerin bu aşığı yaptırmaları gerekir. Seyahat konusunda bilgi, 'Centers of Disease Control' (Hastalık Kontrol Merkezleri) (www.cdc.gov) denen yerlerden elde edilebilir. Evde yaşayan bireyler ve tifolu bir kimse ile birlikte seyahat eden kişiler buldukları yerdeki halk sağlığı birimleri

tarafından taramaya tabi tutulacaklardır. Hasta kimselerle teması olanların tifonun belirtilerini bilmeleri ve hastalığın belirtileri olması halinde aile doktorlarını görmeleri gerekir.

Hastalık nasıl önlenir?

Gelişmekte olan ülkelere giden kimselerin yola çıkmadan önce aşılınmaları ve şunlara dikkat etmeleri gerekir:

- pişirilmemiş yiyeceklerden uzak durulmalı; buna soyulmayan meyvalar da dahildir
- buz dahil, muameleye tabi tutulmamış sulardan uzak durulmalı
- kapalı kablarda bulunan içeceklerden içilmeli
- tuvalete gittikten sonra ve yemeklerden önce eller yıkanmalı
- sokaklardaki tezgahlardan yemek yemekten kaçınmalı
- sıcak yiyeceklerin iyice pişirildiğinden emin olunmalı ve bunlar sıcak iken yenmeli.

Avustralya içinde seyahat için aşı tavsiye edilmemektedir.

Tifoya yakalanan veya tifolu biri ile aynı evi paylaşanların, yiyecek işinde veya çocuk, hasta veya yaşlı bakımında çalışıyorlarsa, işe GİTMEMELERİ ve başka kimselere yiyecek hazırlamamaları gerekir. Tifo hastalığının tamamen geçtiğinden emin olmak için birkaç dışkı testi yapılması gerekecektir. Yerel halk sağlığı biriminiz işe ne zaman dönebileceğiniz konusunda sizi bilgilendirecektir.

Eğer aynı hastalık kaynağına maruz kalan kimseler de (örneğin, yurt dışına seyahat), yiyecek işinde veya çocuk, hasta veya yaşlı bakımında çalışıyorlarsa, bu kimselerin de çalışmamaları önerilecektir. Bu kişilerin de dışkı testi yaptırmaları gerekecektir.

Tifo ellerle de yayılabildiği için, tuvaleti kullandıktan sonra ve yemek yapmadan önce eller her zaman iyice yıkanmalıdır. Ellerin sabun ve su ile en az 15 saniye yıkanması, durulanması ve iyice kurulanması gerekir.

Nasıl teşhis edilmektedir?

Tifoyu teşhis etmek için aile doktorunuz veya yerel hastaneniz alınan bir kan veya dışkı örneğini analiz için bir laboratuvara gönderecektir.

Nasıl tedavi edilmektedir?

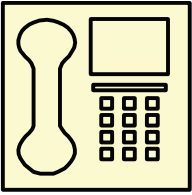
Tifolu kimselerin hastaneye yatırılmaları gerekebilir ve bunların tedavi için antibiyotiğe ihtiyaçları olacaktır. Bazı kimselerde hastalığın belirtileri hiçbir zaman görülme de tifo hastalığını taşıyor olabilirler. Taşıyıcıların tedavisi için de antibiyotiğe gereksinim vardır.

Halk sağlığı tepkisi nedir?

- Doktor, hastane ve laboratuvarların tifo vakalarını yerel halk sağlığı birimlerine bildirmeleri zorunludur.

- Halk Sağlığı Birimleri alışanları, hastalığın nasıl bulaştığını belirlemek için doktor veya hasta (vaya bakıcılar) ile grŖecektir.
- NSW Yiyecek İdaresi (NSW Food Authority) NSW Sağlık Bakanlığı ile (NSW Health) işbirliği içinde tifolu olan yiyecek hazırlayıcılarının çevresel açıdan araştırılması ile yükümlüdür.
- Yerel halk sağlığı biriminiz iř ve okuldan uzak kalma konularında daha ayrıntılı bilgi verebilir. İŖe gitmesi yasaklanan kimselerin tekrar iŖe dönmeden önce birkaç kez dışkı testi yaptırmaları gerekecektir.

Daha fazla bilgi – NSW’de bulunan Halk Sağlığı Birimleri

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au